

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

I. Cele i zasady oceniania

1. Cele oceniania

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z wiedzy o społeczeństwie ma na celu:

1. Rozpoznawanie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia w zakresie treści programowych z WOS.
2. Monitorowanie postępów ucznia w nauce oraz jego indywidualnego rozwoju.
3. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, postępach oraz obszarach wymagających dalszej pracy.
4. Motywowanie ucznia do systematycznej nauki i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
5. Kształtowanie umiejętności samodzielnego myślenia, analizowania informacji i wyciągania wniosków.
6. Rozwijanie umiejętności rozumienia zjawisk i procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i prawnych.
7. Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym tekstów, wykresów, tabel, map, materiałów statystycznych i informacji medialnych.
8. Rozwijanie umiejętności:
 - rozpoznawania i wyjaśniania podstawowych pojęć społecznych, politycznych i prawnych,
 - rozumienia zasad funkcjonowania państwa,
 - rozpoznawania organów władzy publicznej i ich kompetencji,
 - rozumienia zasad demokracji i społeczeństwa obywatelskiego,
 - analizowania problemów społecznych,
 - argumentowania własnego stanowiska,
 - prowadzenia dyskusji z poszanowaniem odmiennych poglądów,
 - rozpoznawania praw i obowiązków obywatelskich,
 - korzystania z informacji zawartych w aktach prawnych i innych źródłach.
9. Kształtowanie postaw obywatelskich, odpowiedzialności, poszanowania prawa, tolerancji oraz szacunku dla innych osób.
10. Przygotowanie ucznia do świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i publicznym.

2. Zasady oceniania

1. Ocenianie odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa oświatowego.
 2. Oceny są jawne dla ucznia oraz jego rodziców/opiekunów prawnych.
 3. Ocenianie ma charakter systematyczny i obejmuje zarówno wiadomości, jak i umiejętności.
 4. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę możliwości psychofizyczne ucznia oraz zalecenia wynikające z opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
 5. Ocenie podlega przede wszystkim:
 - wiedza i rozumienie zagadnień społecznych, politycznych, gospodarczych i prawnych,
 - umiejętność posługiwania się pojęciami i terminologią WOS,
 - umiejętność analizowania informacji,
 - umiejętność argumentowania i formułowania własnego stanowiska,
 - umiejętność interpretowania materiałów źródłowych,
 - znajomość zasad funkcjonowania państwa i społeczeństwa,
 - aktywność i samodzielność w pracy.
 6. Ocenianie powinno dostarczać uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze, co wymaga poprawy oraz w jaki sposób może poprawić swoje osiągnięcia.
 7. Nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych na początku roku szkolnego.
 8. Ocena klasyfikacyjna śródroczna i roczna nie jest prostą średnią arytmetyczną ocen częściowych.
-

II. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności

Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

1. sprawdziany pisemne,
2. kartkówki,
3. odpowiedzi ustne,
4. pracę na lekcji,
5. analizę tekstów źródłowych,
6. analizę materiałów prasowych i medialnych,
7. pracę z aktami prawnymi, w tym z wybranymi przepisami Konstytucji RP,

8. analizę wykresów, tabel i danych statystycznych,
9. pracę z mapą,
10. dyskusje i debaty,
11. pracę indywidualną i grupową,
12. projekty edukacyjne,
13. prezentacje,
14. referaty i inne prace dodatkowe,
15. aktywność na lekcji,
16. udział w konkursach i przedsięwzięciach związanych z edukacją obywatelską.

Formy sprawdzania wiedzy są dostosowywane do treści programowych oraz możliwości uczniów.

III. Sprawdziany

1. Sprawdzian obejmuje większą partię materiału, najczęściej dział programowy lub jego wyodrębnioną część.
 2. Sprawdzian jest zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 3. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ma obowiązek uzupełnić tę formę sprawdzenia wiedzy w terminie uzgodnionym z nauczycielem, zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.
 4. W przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności ucznia termin napisania sprawdzianu ustala się indywidualnie.
 5. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu na zasadach określonych w niniejszym PSO oraz statucie szkoły.
 6. Sprawdzian powinien umożliwiać ocenę zarówno wiedzy, jak i umiejętności praktycznego wykorzystania zdobytych wiadomości.
-

IV. Kartkówki

1. Kartkówka jest krótką formą sprawdzania wiedzy i umiejętności.
 2. Może obejmować materiał z ostatnich trzech tematów.
 3. Kartkówka może być zapowiedziana lub niezapowiedziana, zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.
 4. Kartkówki nie muszą być poprawiane, chyba że nauczyciel postanowi inaczej.
-

V. Odpowiedzi ustne

1. Odpowiedź ustna może obejmować materiał z ostatnich trzech tematów lub określone przez nauczyciela zagadnienia.
 2. Przy ocenianiu odpowiedzi ustnej uwzględnia się:
 - poprawność merytoryczną,
 - znajomość i właściwe stosowanie terminologii WOS,
 - rozumienie omawianych zagadnień,
 - umiejętność wyjaśniania zależności,
 - umiejętność argumentowania,
 - samodzielność wypowiedzi,
 - logiczne formułowanie wniosków.
 3. W przypadku pytań dotyczących problemów społecznych lub publicznych uczniów powinien potrafić przedstawić i uzasadnić własne stanowisko.
 4. Przy ocenianiu wypowiedzi ucznia nauczyciel uwzględnia jego indywidualne możliwości i zalecenia wynikające z opinii lub orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
-

VI. Praca na lekcji

1. Praca na lekcji może być oceniana poprzez:
 - wykonywanie zadań indywidualnych,
 - pracę w parach i grupach,
 - analizę materiałów źródłowych,
 - analizę informacji medialnych,
 - rozwiązywanie problemów,
 - udział w dyskusjach,
 - udział w debatach,
 - wykonywanie ćwiczeń,
 - formułowanie własnych opinii i argumentów.
 2. Przy ocenianiu pracy na lekcji bierze się pod uwagę przede wszystkim poprawność merytoryczną, samodzielność, zaangażowanie oraz umiejętność współpracy.
 3. W przypadku pracy grupowej nauczyciel może uwzględniać zarówno efekt pracy całej grupy, jak i indywidualny wkład ucznia.
 4. Sam fakt obecności na lekcji nie jest podstawą do wystawienia oceny.
-

VII. Debaty i dyskusje

Ze względu na specyfikę przedmiotu WOS szczególne znaczenie może mieć udział ucznia w debatach i dyskusjach.

Przy ocenianiu bierze się pod uwagę:

1. znajomość omawianego zagadnienia,
2. umiejętność przedstawienia własnego stanowiska,
3. rzeczowość argumentów,
4. umiejętność odwoływania się do faktów i źródeł,
5. kulturę wypowiedzi,
6. umiejętność słuchania innych,
7. poszanowanie odmiennych poglądów,
8. umiejętność reagowania na argumenty innych osób,
9. przestrzeganie zasad prowadzenia dyskusji.

Ocena nie jest uzależniona od tego, jakie stanowisko uczeń zajmuje, lecz od jakości merytorycznej i sposobu uzasadnienia przedstawionych argumentów.

VIII. Zasady poprawy ocen

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu na zasadach określonych przez nauczyciela i zgodnie ze statutem szkoły.
 2. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może umożliwić poprawę innych ocen.
 3. Termin poprawy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.
 4. W przypadku nieprzystąpienia do poprawy w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia uczeń może utracić możliwość ponownego przystąpienia do poprawy.
 5. Ocena uzyskana w wyniku poprawy jest odnotowywana w dzienniku zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.
 6. Poprawa oceny powinna służyć uzupełnieniu braków w wiedzy i umiejętnościach, a nie wyłącznie podwyższeniu oceny.
 7. Ocena klasyfikacyjna śródroczna lub roczna nie jest średnią ważoną.
-

IX. Zasady zgłaszania nieprzygotowania

1. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji na zasadach określonych w statucie szkoły oraz przez nauczyciela.
2. Nieprzygotowanie może obejmować w szczególności brak przygotowania do odpowiedzi ustnej, brak zadania domowego lub brak wymaganych materiałów.

3. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi na początku lekcji, przed rozpoczęciem sprawdzania wiadomości.
 4. Nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia zaległości.
 5. Nieprzygotowanie nie może obejmować wcześniej zapowiedzianego sprawdzianu,.
 6. W przypadku długotrwałej usprawiedliwionej nieobecności nauczyciel ustala z uczniem indywidualny sposób uzupełnienia zaległości.
-

X. Aktywność i praca dodatkowa

1. Aktywność ucznia może być oceniana poprzez:
 - udział w dyskusjach,
 - udział w debatach,
 - zadawanie pytań,
 - formułowanie własnych wniosków,
 - aktywną pracę podczas lekcji,
 - podejmowanie dodatkowych zadań.
 2. Nauczyciel może stosować plusy, punkty lub inne formy dokumentowania aktywności zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.
 3. Prace dodatkowe mogą obejmować:
 - projekty edukacyjne,
 - prezentacje,
 - referaty,
 - plakaty i infografiki,
 - opracowanie materiałów prasowych,
 - przygotowanie debaty,
 - analizę problemu społecznego,
 - przygotowanie materiału dotyczącego funkcjonowania samorządu terytorialnego,
 - udział w konkursach i przedsięwzięciach obywatelskich.
 4. Przy ocenianiu pracy dodatkowej bierze się pod uwagę:
 - wartość merytoryczną,
 - samodzielność,
 - wykorzystanie wiarygodnych źródeł,
 - umiejętność formułowania wniosków,
 - sposób prezentacji.
 5. Praca dodatkowa nie może być jedyną podstawą do uzyskania określonej oceny klasyfikacyjnej.
-

XI. Ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i dostosowanie wymagań

1. Uczniowie posiadający opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej są oceniani z uwzględnieniem zaleceń zawartych w dokumentacji oraz ich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych.

XII. Zasady oceniania prac pisemnych i przeliczania punktów na oceny

Prace pisemne oceniane są według liczby punktów uzyskanych przez ucznia w stosunku do maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia.

Proponuje się następującą skalę:

Procent uzyskanych punktów	Ocena
0–29%	niedostateczny (1)
30–49%	dopuszczający (2)
50–74%	dostateczny (3)
75–85%	dobry (4)
86–92%	bardzo dobry (5)
93–100%	celujący (6)

1. Uczeń ma prawo zapoznać się ze sprawdzoną i ocenioną pracą oraz uzyskać informację o popełnionych błędach i sposobie ich poprawy.
2. Prace pisemne są przechowywane i udostępniane zgodnie z zasadami określonymi w statucie szkoły.
3. W przypadku uczniów, dla których wymagania edukacyjne zostały dostosowane, nauczyciel stosuje zasady oceniania odpowiednie do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Kategorie ocen i wag

kategoria	waga
Sprawdzian	5
kartkówka	3
<u>Odpowiedź ustna</u>	<u>3</u>
<u>Praca na lekcji</u>	<u>2</u>
<u>Aktywność</u>	<u>2</u>
<u>Konkurs</u>	<u>5</u>
